

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a személyesen eljár (felperes neve, címe) felperesnek a személyesen eljár (alperes neve, címe) alperes ellen személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében a Fővárosi Bíróság 2010. április 14-én kelt 31.P.23.306/2009/8. számú ítélete ellen az alperes részéről 10. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra 36.000 (harminchatezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes kereseti kérelmében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát a 2007. évben az internetes honlapon megjelentetett hírlevelekben írtakkal.

Arra hivatkozott, hogy a 2007-es dátum nélküli internetes levélben azzal a valótlan állítással sértette meg az alperes a jóhírnévét, miszerint vele, mint gyanúsítottal szemben (alperes neve) sérelmére elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége és igazságszolgáltatás elleni egyéb bűncselekmények miatt a Budapest ... Kerületi Rendőrkapitányságon eljárás volt vagy van folyamatban.

A 2007. február 20-i internetes levélben valótlanul állította, hogy álpanaszos lenne, és azt a valós tény, hogy elfogultságot jelentett be a ...-nál, abban a hamis színben tüntette fel, mintha erre azért került volna sor, mert hamis tanúvallomást tett. Az sem felel meg a valóságnak, hogy az alperest szándékosan sértegette, rágalmazta, személyéről hamis állításokat tett.

A 2007. április 13-i internetes levélben azt állította valótlanul, hogy „bármilyen bűnszövetkezettel” is kapcsolatban állna, annak tagja, továbbá, hogy a

bűnszövetkezethez komoly befolyással bíró hivatalos személyek is tartoznak és ennek a bűnszövetkezetnek a tagjaként rendőrségi, ügyészségi, APEH befolyással rendelkezik, nem utolsósorban ... rokona révén - aki a Legfelsőbb Bíróság egyik vezető bírója - komoly védettséget élvezett.

Nem felel meg a valóságnak az sem, hogy ... és ... érdekkörébe tartozott volna, illetve, hogy az érdekkörét képviselő főosztályvezetői beosztásban levő APEH alkalmazottak útján az alperes büntetőjogi felelősségre vonását készítette elő.

A 2007. április 13-i internetes levélben a ... tekintetében azt a hamis látszatot keltette, mintha bűnszövetkezet tagjaként ... rokonaként arra kérte volna ... bírót, hogy szándékosan akadályozza meg a ...-al szembeni törvényes eljárások megkezdését, és a bírakat meghatározott forgatókönyv szerinti eljárás folytatására utasította.

Kérte továbbá az alperes kötelezését a jogsértés abbahagyására, indítványozta a jogsértéstől való eltiltását és 500.000 forint nem vagyoni kártérítés iránti igényt is előterjesztett.

Az alperes a tárgyalásokon szabályszerű idézések ellenére nem jelent meg és ellenkérelmet sem terjesztett elő.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes a ... honlapon a 2007-es „...” kezdetű hírlevélben, a 2007. február 20-i hírlevélben, a 2007. július 13-i internetes hírlevélben foglaltakkal megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát.

Az elsőfokú bíróság az alperest a megállapított jogsértéstől eltiltotta és kötelezte, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 200.000 forintot.

Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

A le nem rótt illetékről úgy rendelkezett, hogy abból a felperes 10.000 forintot, míg az alperes 20.000 forintot köteles az államnak külön felhívásra megfizetni.

Az ítélet indokolásában ismerte a Ptk. 75. §-át, a 76. §-t, a 78. § (1)-(2) bekezdését, a 84. § (1) bekezdését, a 85. §-t, a Ptk. 339. § (1) bekezdését, a Legfelsőbb Bíróság PK 12. és 14. számú állásfoglalását, az Alkotmány 54. § (1) bekezdését, 59. § (1) bekezdését és 61. § (1)-(2) bekezdését, továbbá az Alkotmánybíróság 36/1994.(VI. 24.) AB számú határozatát.

Kiemelte, hogy a tényállást a Pp. 206. §-ának megfelelően a becsatolt iratok, a felperes előadása alapján állapította meg.

Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy az internetes honlap kivonatokkal a felperes igazolta a kifogásolt közlések megjelenését, azok tartalmát. Az alperes nem adott elő olyan körülményt, nem tett olyan nyilatkozatot, amely arra utalt volna, hogy „ezek a szövegek” ténylegesen nem jelentek meg.

A bűncselekmény miatti megalapozott gyanú körében rögzítette, hogy a felperes az eljárás megindítását nem vitatta, de az általa becsatolt tanúkihallgatási jegyzőkönyvvel bizonyította azt, hogy az alperes feljelentése nyomán indult eljárásban csak tanúként szerepelt.

Az alperes ezzel szemben az internetes honlapon azt közölte, hogy gyanúsítottként hallgatták meg, ezáltal azt a látszatot keltette, hogy a büntető hatóságok az alapos

gyanút a felperessel szemben fennállónak tartották. Ez a valótlan állítás a felperesre nézve sértő is, mivel hátrányos megítélésre ad alapot az, ha valakiről azt közlik, hogy a büntető hatóság meggyanúsította, ezért e körben a jogsértést az elsőfokú bíróság megállapította.

Az alpanaszos megjelölést az elsőfokú bíróság olyan véleménynyilvánításnak minősítette, amely nem adott alapot a személyhez fűződő jog megsértésének a megállapítására.

Az „elfogultság okával” kapcsolatos látszat tekintetében arra mutatott rá, hogy a felperes bizonyította a ... elleni elfogultsági bejelentés okát. Ennek ismeretében annak közlése, hogy az ügyvédi kamara állásfoglalása szerint a felperesi tanúvallomás „hamis”, az valótlansága mellett is sértő, ezért az elsőfokú bíróság e vonatkozásban is megállapította a kereset megalapozottságát.

A „szándékosan valótlan tényállítások” körében azt emelte ki, hogy a jóhírnév megsértése abban az esetben valósul meg, ha kiderül, hogy konkrétan milyen valótlan, rágalmazó tényállításokat tett a felperes, milyen sértő tartalmú közléseket fogalmazott meg. Utalt a véleménynyilvánítás szabadságára, arra, hogy a véleménynyilvánítástól a felek nem zárhatók el, továbbá arra is, hogy a személyiségi jogi perben eljáró bíróság más jogvitára tartozó kérdésben, a panaszos és a panaszolt az egymással szemben álló felek közti jogvitában nem foglalhat állást.

A „bűnszervezethez tartozás, amelyhez hivatalos személyek is tartoznak- rendőrségi, ügyészségi, APEH kapcsolattal rendelkezik-, ... érdekkörébe tartozó bűnszervezethez tartozik-” alperesi kijelentések tekintetében az elsőfokú bíróság azt emelte ki, hogy ezen állítások valóságtartalma semmivel nem bizonyított. Az a közlés pedig, hogy a felperes egy bűnszervezethez tartozik, túllépi a véleménynyilvánítás szabadságának határait. A jogi végzettségű alperesnek tisztában kellett lennie szavai súlyával, azzal, hogy az átlagolvasók, ha egy ügyvéd valakiről azt állítja, hogy „a bűnszervezethez tartozik”, akkor azt bizonyítékokkal alátámasztott tényként kezelik.

A „... károsultak számára a ... üggyel kapcsolatos büntetőeljárás alatt álló volt vezetővel, ...-al bűnszervezethez tartozásban megvalósuló érdekazonosság, érdekkör” állítása is sértő, s mivel azt, hogy egy APEH alkalmazott útján felperes az alperes büntetőjogi felelősségét készítette volna elő szintén semmivel nem bizonyított, ezért a jóhírnévsértést az elsőfokú bíróság e körben is megállapította.

A ...-al kapcsolatos alperesi közlés az elsőfokú bíróság álláspontja szerint ... személyére vonatkozott, ezért e tekintetben a keresetőségi jog hiánya miatt a kereset nem volt megalapozott.

Mindezeknek megfelelően az elsőfokú bíróság a jogsértést a Ptk. 84. § a) pontja alapján állapította meg, a b) pont alapján eltiltotta az alperest a további jogsértéstől és a Ptk. 84. § e) pontjára, valamint a Ptk. 339. §-ára hivatkozással az alperest nem vagyoni kár megfizetésére is kötelezte.

Rögzítette, hogy a ... károsultaktól származó nyilatkozatokkal a felperes bizonyította, hogy az alperesi közlések nyomán róla kedvezőtlen kép alakult ki.

A kártérítési összeg mérlegelésénél az elsőfokú bíróság figyelemmel volt arra, hogy a ... károsultak megosztottak a tekintetben, hogy ki képviseli őket. Az alperes bizalmát élvező károsultak szembefordultak a felperessel, megjegyzéseket tettek,

de ez „a felperes szélesebb körű társadalmi megítélése szempontjából nem bír nagyobb jelentőséggel”. Értékelte ugyanakkor az elsőfokú bíróság azt is, hogy internetes - széles körben hozzáférhető - közlésről van szó, továbbá azt, hogy akik a honlapot felkeresték, azok elsősorban ...-al kapcsolatos ügyekről kívántak tájékozódni.

Mindezekre, valamint a kialakult bírói gyakorlatra figyelemmel mérlegeléssel az elsőfokú bíróság 200.000 forint nem vagyoni kártérítést állapított meg.

A perköltség viseléséről a Pp. 78. §-a alapján rendelkezett.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, kérte a határozat hatályon kívül helyezését és a tényállás felderítése céljából a bizonyítás lefolytatása érdekében az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását.

Hivatkozott a Ptk. 78. §-ára, arra, hogy a sérelmezett elsőfokú ítélet ténybelileg és jogilag megalapozatlanul rögzíti, hogy valótlannal állította azt, hogy a felperessel, mint gyanúsítottal szemben a sérelmére elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége és igazságszolgáltatás elleni egyéb bűncselekmények miatt eljárás volt folyamatban.

Az eljárás során a felperes ..., ..., ... nevű társaival együtt értelemszerűen meggyanúsításra került, ez a Btk. vonatkozó törvényhelye alapján nem is történhetett másképpen.

Előadta, hogy a nyomozóhatóság adminisztratív tévedésből idézte meg őt, mint gyanúsítottat.

Megdöbbenéssel szerzett tudomást arról, hogy a ... számú büntetőeljárás ismeretlen tettes ellen volt folyamatban, amelynek során a nyomozóhatóság jogtalanul megtagadta a nyomozati iratokba való betekintést.

Hivatkozott a Pp. 9. §-ának (1) és (2) bekezdésére, arra, hogy az elsőfokú bíróságot a személyhez fűződő jogok megsértésére alapított kereset tárgyában más hatóság döntése, illetve az abban megállapított tényállás nem köti.

Megalapozatlan annak rögzítése, hogy a ...-t megfenyegette. Az elsőfokú bíróság a tényállás megismerése tekintetében részben tévedésben volt, részben pedig az erre vonatkozó iratanyagot előadásának hiánya miatt nem ismerte. Előadta, tudomása szerint a felperes egy hamisított aláírású magánokiratot nyújtott be a kamarához.

A kamara törvénytelen eljárását a nyomozóhatóságnál írásban bejelentették, ami önmagáért beszél. Ennek alátámasztására csatolt egy nyilatkozatot, melyet az a személy írt, aki csak védett tanúvá nyilvánítása esetén kívánja megadni a nevét és csak akkor erősíti meg személyesen nyilatkozatának tartalmát.

Sérelmezte, hogy a tényállást az elsőfokú bíróság kizárólag a felperes előadására és az általa benyújtott, valójában terhére értékelhető okiratok alapján állapította meg azt, hogy a tényleges bizonyítási eljárás lefolytatására nem került sor.

Az alperes a másodfokú eljárás során a Fővárosi Ítéltábla valamennyi bírāja, valamint a jogvita tárgyában eljáró valamennyi bíróval szemben a Pp. 13. § (1) bekezdésének e) pontja alapján elfogultsági kifogást jelentett be.

Észrevételeiben (8/A/2.) előadta, hogy a felperes hamisított tartalmú, aláírási okiratot használt fel és ez alapozta meg vele szemben a feljelentés megtételét. Az ügyvédi és emberi lejárására vonatkozó állításai igazolására 37 írásbeli nyilatkozatot csatolt.

A törvényes feltételek hiánya miatt kérte a személyhez fűződő jog és a nem vagyoni kártérítés iránti kereset elutasítását.

A felperes ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte.

Az alperes fellebbezése nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdésének megfelelően a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta felül.

Ebben a körben eljárva megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján helytállóan állapította meg a tényállást, amelyből levont jogi következtetésével és az így meghozott érdemi döntésével a másodfokú bíróság is egyetértett, ezért azt a Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében helybenhagyta.

A felperes elfogultsági kifogása tekintetében a másodfokú bíróság a következőkre mutat rá.

A Pp. 13. § (1) bekezdésének e) pontja alapján az ügy elintézéséből ki van zárva, és abban mint bíró nem vehet részt az, akitől az ügynek tárgyiagos megítélése egyéb okból nem várható (elfogultság). A Pp. 19. § (1) bekezdésének rendelkezése szerint az a bíró, aki a személyére vonatkozó kizárási okot maga jelentette be, bejelentésének elintézéséig a perben nem járhat el. Minden más esetben az érintett bíró továbbra is eljárhat ugyan, de ha a 13. § (1) bekezdésének a)-d) pontjai alá tartozó kizárási okról van szó, a bejelentés elintézéséig az érdemi határozat hozatalában nem vehet részt.

Ezen jogszabályi rendelkezésből következően - a Pp. 13. § (1) bekezdésének e) pontja szerinti elfogultsági kifogásra tekintettel - a Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést érdemben bírálta felül és érdemi határozatot hozott.

A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezésben foglaltak alapján a következőket emeli ki.

A Ptk. 78. § (1) bekezdése biztosítja a jóhírnév védelmét, amelynek megsértése akkor valósul meg, ha valaki más személyére vonatkozó, azt sértő, valótlan tényről állít, híresztel vagy való tényről hamis színben tüntet fel [Ptk. 78. § (2) bekezdés].

A hírnév a személy társadalomban betöltött szerepének értékelését befolyásoló ismereteket jelenti. Jóhírnév sértőnek az olyan közlések tekinthetők, amelyek objektíve nem felelnek meg a valóságnak, és hátrányosan befolyásolják az érintett személy társadalmi értékelését.

Az általános személyiségi jogi perekben, így a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jog megsértése esetén az érintett személy által sérelmezett közlések valóságtartalmát annak kell bizonyítania, aki a kifogásolt állítást tette, nyilvánosságra mások tudomására hozta.

Ennek megfelelően az alperest terhelte annak igazolása, hogy a ... honlapon a 2007-es „...” kezdetű hírlevélben, a 2007. február 20-i hírlevélben, a 2007. július 13-i internetes hírlevélben foglaltak megfelelnek a valóságnak.

Az alperes a bizonyítási eljárás során e kötelezettségének nem tett eleget.

Az, hogy az elsőfokú eljárás során a részére megküldött iratokat a posta „nem kereste” jelzéssel kézbesítette vissza, az nem eredményezi annak szabálytalanságát, mert a Pp. 99. § (2) bekezdésének hatályos rendelkezése kimondja, hogy a postai úton küldött bírósági iratok esetén ha a kézbesítés azért volt eredménytelen, mert a címzett az iratot nem vette át (nem kereste), azt a postai kézbesítés második megkísérlésének napját követő ötödik munkanapon kell kézbesítettnek tekinteni. Keresetlevél (fizetési meghagyás) kézbesítése esetén a bíróság e vélelem beálltáról az alperest (kötelezettet) értesíti, és egyúttal tájékoztatja a perindítás hatályának beálltáról is.

Az elsőfokú eljárás irataiból megállapítható, hogy az alperes részére a ... szám alatti címről a posta az idézést, a keresetlevelet és annak mellékleteit azzal küldte vissza, hogy a címzett - az alperes - a küldeményt a megadott határidőn belül nem vette át, azt „nem kereste”. Ezt követően az elsőfokú bíróság értesítette az alperest a kézbesítési vélelem beálltáról.

Mindezekből következően az alperesnek módja és lehetősége lett volna az eljárás során megjelenni, nyilatkozatot tenni.

Tekintettel arra, hogy a polgári peres eljárás szabályai szerint a bírósági iratok kézbesítése szabályszerűen megtörtént, ezért az alperes hivatkozása nem helytálló, mert lehetősége lett volna az őt terhelő bizonyítási kötelezettségnek eleget tenni.

Csak megjegyzi a Fővárosi Ítéltábla, hogy az alperes a beadványaiban, irataiban különböző idézhetőségi címeket jelölt meg (Budapest, ...; ...; 5/F/4. sorszámú irat, 5/7. sorszámú revizori feljegyzés).

Arra is rámutat a másodfokú bíróság, hogy a posta a Budapest ... szám alatti idézhetőségi címről nem „ismeretlen helyre költözött” vagy „ismeretlen” jelzéssel kézbesítette vissza a bírósági iratokat, hanem azzal a jelzéssel, hogy az adott címen a „jogosult átvevőt nem találta a címhelyen”, neki értesítést hagyott, de a jogosult átvevő a megadott határidőn belül az iratot nem vette át.

Ezen túlmenően a Fővárosi Ítéltábla azt is kiemeli, hogy a Pp. 235. § (1) bekezdése alapján a fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására akkor kerülhet sor, ha az új tény vagy az új bizonyíték az első fokú határozat meghozatalát követően jutott a fellebbező fél tudomására, feltéve, hogy az - elbírálása esetén - reá kedvezőbb határozatot eredményezett volna. Ezen eljárásjogi szabály az alperes számára nem tette lehetővé, hogy a másodfokú eljárás során csatolja az elsőfokú eljárás megindítását megelőzően keletkezett bizonyítékait, a 2006. évi nyilatkozatokat, majd az ezt követően keletkezett hivatalos és egyéb iratokat.

A Fővárosi Ítéltábla azt is megállapította, hogy az alperes által csatolt nyilatkozatok az internetes hírlevélben foglaltak alátámasztására tartalmilag sem szolgálnak elegendő bizonyítékkal.

Tekintettel arra, hogy az alperes a felperes által sérelmezett és az internetes honlapon megjelent közlések valóságtartalmát nem tudta igazolni, s azok

valótlanosságuk mellett egyben a felperes személyére nézve sértőek is, hiszen a „hamis tanúvallomásra, a bünszövetkezetségre, az APEH befolyásra, bírói védettségre, ... (...) érdekkörére" vonatkozó állítás önmagában azáltal, hogy különböző bűncselekmény elkövetésére is utal sérti a felperes jóhírnevét, ezért helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság a személyhez fűződő jog megsértését.

A Fővárosi Ítéltábla a szubjektív jogkövetkezmény alkalmazása körében úgy ítélte meg, hogy az elsőfokú bíróság a perben feltárt körülményeket megfelelően mérlegelte, és a felperes javára megállapított nem vagyoni kártérítés összegét arányban állónak ítélte az alperesi jogsértés súlyával.

A Ptk. 84. § (1) bekezdésének e) pontja értelmében az, akit személyhez fűződő jogában megsértenek, kártérítést követelhet a polgári jogi felelősség szabályai szerint.

A Ptk. 355. § (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy a kárért felelős személy köteles az eredeti állapotot helyreállítani, ha pedig az nem lehetséges, vagy a károsult azt alapos okból nem kívánja, köteles a károsult vagyoni és nem vagyoni kárát megtéríteni. A (4) bekezdés alapján kártérítés címén a károkozó körülmény folytán a károsult vagyonában beállott értékcsökkenést és az elmaradt vagyoni előnyt, továbbá azt a kárpótlást vagy költséget kell megtéríteni, amely a károsultat ért vagyoni és nem vagyoni hátrány csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez szükséges.

Ezen túlmenően a nem vagyoni kártérítés körében az Alkotmánybíróság 34/1992. (VI. 1.) AB határozatát és a Legfelsőbb Bíróság iránymutatása alapján kialakult bírói gyakorlatot kell irányadónak tekinteni.

A kártérítés mértékének megállapításánál pedig az eset összes körülményeit, a jogsértés tárgyi súlyát és a bekövetkezett jogkövetkezményeket kell értékelni.

Tekintettel arra, hogy az elszenvedett sérelem és annak mértéke nehezen bizonyítható, a bíróság a Pp. 163. § (3) bekezdése alapján külön bizonyítás nélkül is elfogadja az olyan hátrány bekövetkeztét, amely köztudomású ténynek tekinthető.

Kiemeli a másodfokú bíróság, hogy a nem vagyoni kártérítés a jogsértőnek minősített közlésekkel okozati összefüggésben felmerült hátrányok miatt ítélt meg.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint az alperesi közlések önmagukban is oly mértékben sértők, hogy annak kompenzálása érdekében az alperes nem vagyoni kártérítés fizetésére köteles. A felperes valóban nem bizonyított olyan konkrét hátrányt, sérelmet, amely a személyhez fűződő jogával összefüggésben keletkezett, azonban a másodfokú bíróság - köztudomású tényként - úgy ítélte meg, hogy a személyhez fűződő jogok megsértésével, az okozott sérelemmel az elsőfokú bíróság által megállapított nem vagyoni kártérítés összességében arányban álló és indokolt.

Az alperes egyébként sem tárt fel olyan körülményt, amely a nem vagyoni kártérítés felülmérlegelését alátámasztaná.

A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezési eljárásban felmerült költségről a Pp. 78. § (1) bekezdésének megfelelően határozott, amelynek során figyelemmel volt a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésére.

Budapest, 2011. május 3.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Dr. Győriné dr. Maurer Amália s.k.. Czifra Veronika s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő